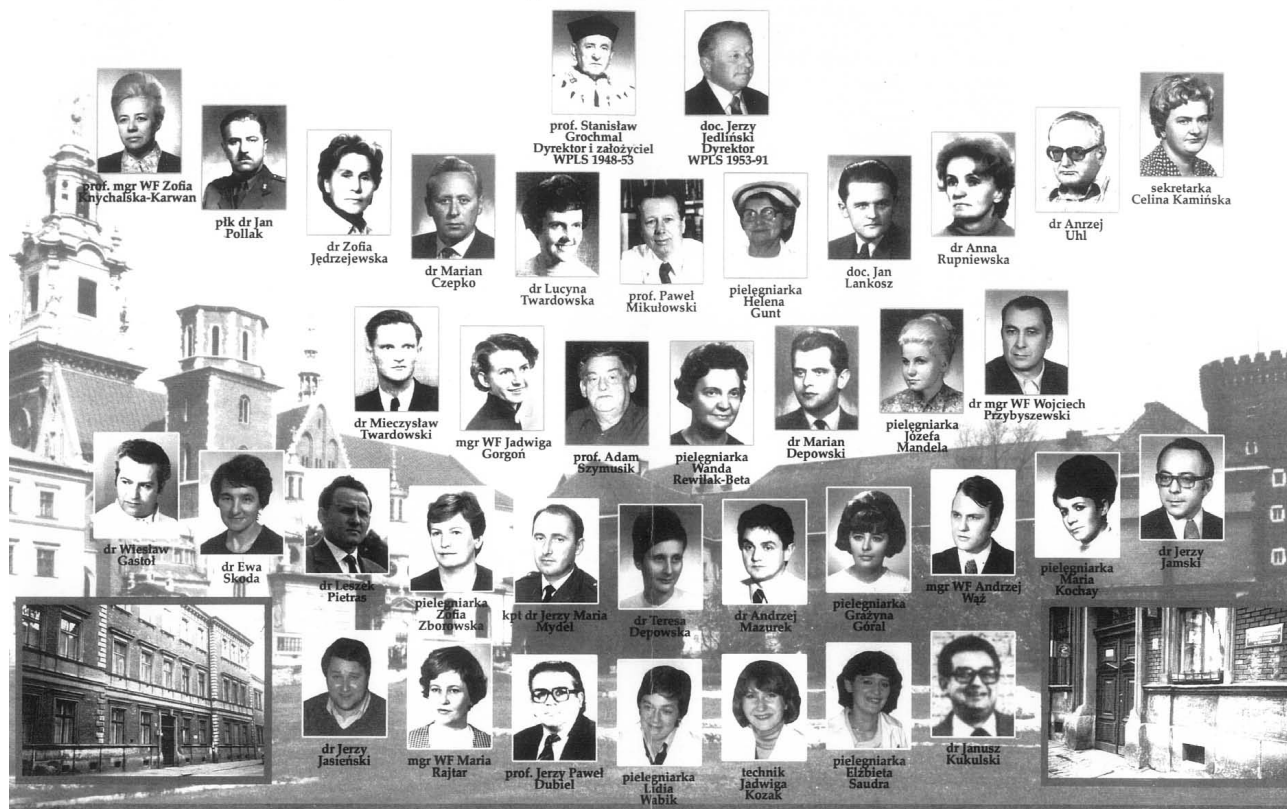


Pierwsi lekarze tam zatrudnieni to płk. Jan Pollak, dr Zofia Jędrzejowska i dr Zofia Knychalska-Karwan (późniejsza profesor UJ). W tym pierwszym okresie zgłaszali się do poradni nieliczni sportowcy, bowiem lokal nie pozwalał na rozwinięcie szerszej działalności. Sytuacja uległa zmianie, gdy władze miasta przyznały na potrzeby przychodni reprezentacyjny pałacyk na rogu ul. Smoleńsk i Podwala. Następną siedzibą stał się lokal na parterze przy ul. Krupniczej 11a, dzisiaj należący do Okręgowej Izby Lekarskiej w Krakowie. W ostatnich latach istnienia Przychodnia nareszcie otrzymała pięknie wyposażone i dostosowane do wielospecjalistycznych badań pomieszczenie przy ul. Dunajewskiego 5.

Należy odnotować szeroką i rozległą działalność tego przodującego Centrum Sportowo-Lekarskiego. Z czasem swoim zasięgiem objęła całe byłe województwo krakowskie i jej filiami były Poradnie Sportowo-Lekarskie w Zakopanem, Nowym Targu,

Wojewódzka Przychodnia Sportowo - Lekarska w Krakowie 1948 - 1991



Myślenicach, Brzesku, Tarnowie, Bochni, Wieliczce, Chrzanowie i Krzeszowicach.

Przychodnia strukturalnie była podległa Zespołowi Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Krakowie, gdzie dyrektorami byli kolejno dr dr Marian Ciećkiewicz, Mieczysław Sterecki i Andrzej Hydzik. Przychodnię kierował przez pierwsze 5 lat prof. Stanisław Grochmal, a następnie przez kolejne 38 lat doc. Jerzy Jedliński, specjalista neurologii, szczególnie opiekujący się bokserami.

W Przychodni przeprowadzano kwalifikacje o zdolności do uprawiania wszystkich dyscyplin sportowych. Odbył się przegląd stomatologiczny, badania postawy ciała, próba wysiłkowa, badanie układu krążenia, badanie pojemności płuc, badanie słuchu, ważenie, badanie wzroku, próba Martineta oraz podstawowe badania laboratoryjne. Po wykonaniu tych podstawowych badań zawodnik miał prawo otrzymać tzw. książeczkę zdrowia sportowca z odpowiednią adnotacją zdolny, zdolny na czas określony lub niezdolny. Ponadto prowadzono w przychodni leczenie skutków obrażeń sportowych, do których doszło u zawodników w trakcie treningu, sparingów i zawodów.

Lekarze i pielęgniarki z Przychodni sprawowali obstawę zawodów sportowych, ale często wzywano dodatkowo do pracy lekarzy stażystów, dla których to była dodatkowa nauka, a zapłata zasilała budżet domowy. Nazywano ich „latającymi holendrami”, bo wędrujących z apteczkami pierwszej pomocy spotkać można ich było na wielu boiskach, pływalniach i halach sportowych Krakowa.

Wydawało się, że tułaczy los Przychodni już się nie powtórzy. Niestety w dniu 31 grudnia 1991 r. Przychodnia z dotychczas niewiadomych przyczyn decyzją Wojewódzkiego Wydziału Zdrowia w Krakowie (w tym czasie dyrektorem był dr Dzisław Wójcik) została zamknięta, a sportowcy Krakowa zostali pozbawieni stałej, regularnej opieki lekarskiej. Wielka szkoda, znali tę Przychodnię wszyscy uprawiający

sport. W przychodni byli zatrudnieni (w różnych okresach czasu) lekarze większości specjalności lekarskich. Między innymi chirurdzy ogólni: dr Wiesław Gastoł, chirurg urazowy dr Wojciech Przybyszewski, dr Jerzy Jamski, dr Jerzy Jasiński i interniści: doc. Jan Lankosz, prof. Paweł Mikułowski, prof. Zofia Knychalska-Karwan, dr Zofia Jędrzejowska, dr Ewa Skoda, małżeństwo dr dr Lucyna Twardowska, Mieczysław Twardowski, dr Leszek Pietras, rodzeństwo dr Teresa Depowska i dr Marian Depowski, dr Andrzej Uhl, kpt. dr Wacław-Maria Mydel. Kolejni lekarze to kardiolog dr płk. Jan Pollak i prof. J. Paweł Dubiel, pediatra dr med. Andrzej Mazurek, psychiatra prof. Adam Szymusik, ginekolog konsultant dr med. Marian Czepko i okulista dr Barbara Dyka. Opiekę stomatologiczną sprawowali dr dr Anna Rupniewska, Janusz Ośko, uprawniony technik dentystyczny Robert Żurawik, dr Marzena Sznajder-Zajac i dr Grażyna Migdał.

Przełożoną pielęgniarek przez wszystkie te lata była dyplomowana pielęgniarka Helena Gunt. Pomagały jej Magdalena Janowska, Wanda Rewilak-Beta, Zofia Zborowska, Maria Kochay, Grażyna Góral, Jadwiga Rusin, Józefa Mandela, Lidia Wabik, Elżbieta Saudra. Badania laboratoryjne wykonywała technik analityk Jadwiga Kozak. Gabinet Rehabilitacji i Fizykoterapii prowadził przez 11 lat specjalista rehabilitacji leczniczej mgr Andrzej Wąż. Rejestracją przez szereg lat zajmowała się mgr wf Maria Rajtar. Sprzątaczkami były Helena Chada i Monika Rajtar. Inspektorzy do terenu to: mgr wf Jadwiga Gorgoń i dr Janusz Kukulski. Nad całością przychodni czuwała pani Celina Kamińska, prowadząca niezmiennie Sekretariat przez ponad 40 lat.

Artykuł ten poświęcam tym wszystkim entuzjastom sportu, którzy tworzyli podwaliny pod profesjonalną sportowo-lekarską służbę zdrowia w królewskim mieście Krakowie.

mgr Andrzej Wąż
specjalista rehabilitacji leczniczej
Kraków